

ACADEMIE VOOR
GEESTESWETENSCHAPPEN

Stagehandleiding

Transpersoonlijk Counselor Kopstudie TEW

Versie: 9 februari 2023

© 2023 Academie voor Geesteswetenschappen

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Academie voor Geesteswetenschappen.

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord

1 Stage Transpersoonlijk Counselor: algemeen

- 1.1 Algemene leerdoelen stage
- 1.2 Start en duur van de stage

2 Voorafgaand aan de stage

- 2.1 Voorwaarden m.b.t. het beginnen aan een stage
- 2.2 Voorwaarden en verwachtingen m.b.t. stagepraktijk of stageorganisatie
- 2.3 Het zoeken naar een stageplek

3 Gedurende de stage

- 3.1 De begeleidingsstructuur
- 3.2 Kennismakingsgesprek met de externe stagebegeleider
- 3.3 Wederzijdse verwachtingen
 - 3.3.1 Wat de stageorganisatie/-praktijk van jou mag verwachten
 - 3.3.2 Wat jij van de externe stagebegeleider en stageorganisatie/-praktijk mag verwachten

4 Stageopdrachten

- 4.1 Stagewerkplan opstellen
 - 4.1.1 Leerdoelen formuleren
- 4.2 Stageopdracht stap voor stap
- 4.3 Het schrijven van het stageverslag
- 4.4 Richtlijnen voor het schrijven van het stageverslag en verdere afwikkeling

5 De beoordeling van de stage

- 5.1 De eindevaluatie en eindbeoordeling
- 5.2 Herkansing

6 Overige informatie

- 6.1 Het afbreken van een stage
- 6.2 Ziekte of verzuim tijdens de stage
- 6.3 Vakantie
- 6.4 Klachten en problemen

Bijlagen

Bijlage 1

- Stageformulieren
 - Stageovereenkomst
 - Formulier stageleerdoelen
 - Registratieformulier stage-uren
 - Evaluatieformulier stage

Bijlage 2

- De kopstudie Transpersoonlijk Counselor
 - Inleiding
 - Wat is Transpersoonlijke Psychologie?
 - Kopstudie Transpersoonlijk Counselor
 - Kennis en vaardigheden van de Transpersoonlijk Counselor
 - Beroepsperspectief Transpersoonlijk Counselor
 - Competentieprofiel Transpersoonlijk Counselor
 - Eindtermen en leerdoelen

VOORWOORD

Beste student,

Voor je ligt de Stagehandleiding van de kopstudie Transpersoonlijk Counselor aan de Academie voor Geesteswetenschappen (AvG). De stage is in elke opleiding een essentieel onderdeel van de studie. Het vormt een voorbereiding op het zelfstandig functioneren in de beroepspraktijk.

Een stage is belangrijk voor het ontwikkelen van competentie management d.m.v. het opdoen van de eerste praktijkervaringen. Belangrijk daarin zijn de leerdoelen die je formuleert om te kunnen werken aan de verdere ontwikkeling van de competenties, die zijn gekozen in een persoonlijk ontwikkelingsplan. Daarbij kunnen er ook persoonlijke voorkeuren zijn voor een bepaalde stageplek.

Om de stage succesvol te laten verlopen, is een goede voorbereiding noodzakelijk. Je krijgt hierbij de nodige informatie aangereikt om de stage voor de kopstudie Transpersoonlijk Counselor zo goed mogelijk voor te bereiden.

De AvG is je graag behulpzaam bij vragen en problemen tijdens de kopstudie Transpersoonlijk Counselor. Voorafgaand aan de stage is je eerste aanspreekpunt op de AvG de stagecoördinator van de opleiding. In overleg met de stagecoördinator kom je tot een keuze voor een stageplek. Een door jou aangewezen docent van de AvG kan als jouw interne stagebegeleider functioneren. Deze persoon zal tijdens je stage jouw voornaamste gesprekspartner zijn op de AvG.

De persoon bij wie je stage gaat lopen noemen wij de externe stagebegeleider.

Hij of zij neemt je mee de beroepspraktijk in.

Wij wensen je een leerzame en vooral plezierige stageperiode toe!

Docenten en stagecoördinator van Transpersoonlijke Counseling

1. Stage Transpersoonlijk Counselor: algemeen

Het praktijkgerichte deel van de kopstudie Transpersoonlijk Counselor neemt een belangrijke plaats in. De praktijkstage is daar een belangrijk onderdeel van. Deze stage bereidt de student voor op het zelfstandig functioneren in de beroepspraktijk.

In de opleiding is er parallel aan de praktijkstage bovendien een groepssupervisie in de vorm van leertrajectbegeleiding opgenomen, die belangrijk is voor de beroepsontwikkeling. Supervisie betekent leren van werkervaringen door middel van begeleide zelfreflectie. Als Transpersoonlijk Counselor ben je zelf immers een belangrijk instrument in je beroepsmatige handelen, waarbij je aangewezen bent op je innerlijke hulpbronnen en persoonlijke kwaliteiten als hulpverlener.

In deze stagehandleiding vind je alle informatie over de stage. In het hiernavolgende wordt allereerst ingegaan op de algemene leerdoelen (par. 1.1) van de praktijkstage. Daarna op de start en duur van de stage (par. 1.2).

1.1 Algemene leerdoelen stage

De praktijkstage heeft de volgende algemene leerdoelen:

De stagiair(e):

- heeft inzicht in de organisatie, missie & visie en beleid van de instelling waar stage gelopen wordt;
- is in staat samen te werken met collega's binnen multidisciplinair teamverband;
- kan een professionele relatie met cliënten aangaan en onderhouden;
- kan kennis, inzichten en vaardigheden toepassen die nodig zijn voor een professionele beroepsuitoefening als Transpersoonlijk Counselor om mensen te begeleiden bij het begrijpen, verwerken en integreren van levenservaringen. Dit kunnen ook spirituele of buitengewone ervaringen zijn;
- begeleidt hen in hun proces van persoonlijke ontwikkeling. Daarbij is Transpersoonlijk Counseling met name van belang als het gaat om de confrontatie met levensvragen en zingevingsvragen. Persoonlijke spirituele crises kunnen hiermee gepaard gaan;
- heeft inzicht in eigen houding en gedrag t.o.v. cliënten;
- kan theorie en praktijk integreren in de beroepspraktijk. Dit blijkt uit een adequate verslaglegging van de gemaakte stageopdrachten

Voor diegenen die zich willen oriënteren op wetenschappelijk onderzoek of het uitvoeren van een beleidsfunctie, is een onderzoekstage van toepassing. De onderzoekstage heeft de volgende leerdoelen:

De stagiair(e):

- is in staat in het werkveld van de Transpersoonlijke Counseling onderzoek te verrichten op basis van een afgebakende onderzoeksvraag en daar een wetenschappelijk verantwoord verslag van te schrijven;

- heeft inzicht in organisatie, visie, beleid en beslissingsstructuur van de instelling waar stage wordt gelopen;
- kan kennis, inzichten en vaardigheden toepassen m.b.t. de organisatie en het beleid van de instelling waar stage wordt gelopen.

Door je stagewerkzaamheden en stageopdrachten uit te voeren, werk je verder aan het verkrijgen van het vereiste niveau van een aantal beroepscompetenties (zie blz. 30).

1.2 Start en duur van de stage

De praktijkstage vindt in de regel plaats aan het begin van het vierde leerjaar. Het is de bedoeling dat je langzamerhand via gedeeltelijke participatie komt tot volledige participatie in de beroepspraktijk.

De praktijkstage bedraagt minimaal 100 uren in het beroepenveld van de Transpersoonlijke Counseling, verspreid over een periode van een aantal maanden. Het aantal uren is inclusief het bijhouden van de tussentijdse stageverslagen, waarmee je het uiteindelijke verslag opstelt.

Er vinden drie 'driegesprekken' plaats tussen jou als stagiair, de interne en de externe stagebegeleider; voorafgaand, tijdens en na afloop van de stage. Indien gewenst kan er een extra gesprek binnen deze formatie aangevraagd worden.

2. Voorafgaand aan de stage

Om de stage tot een succes te maken, wordt een aantal voorwaarden gesteld m.b.t. het kunnen beginnen aan een stage (par. 2.1) en m.b.t. de stageplek (par. 2.2). Het zoeken en vinden van een goede stageplek komt in paragraaf 2.3. aan de orde.

2.1 Voorwaarden m.b.t. het beginnen aan een stage

Voor het starten van de stage geldt de volgende voorwaarde:
je hebt de vakken van jaar één, twee en drie (goeddeels) behaald.

Let op: als je naar het oordeel van de stagecoördinator en de interne stagebegeleider nog niet geschikt wordt geacht om tijdens een stage in direct contact te treden met cliënten binnen een beroepspraktijk, dan kan de stagecoördinator nog geen medewerking verlenen aan de vervulling van je stage.

2.2 Voorwaarden en verwachtingen m.b.t. stagepraktijk of stageorganisatie

Om voor je studie zoveel mogelijk relevante praktijkervaring op te doen, moet de stagepraktijk of stageorganisatie aan een aantal voorwaarden voldoen.

De stagepraktijk of stageorganisatie dient je allereerst de mogelijkheid te bieden om aan de verdere ontwikkeling van de beroepscompetenties van de Transpersoonlijk Counselor te kunnen werken.

De stagebegeleiding wordt gegeven door iemand uit het werkveld, bij voorkeur een Transpersoonlijk Counselor. Je verricht tijdens de stage activiteiten die passen binnen de eerdergenoemde doelstellingen van de praktijkstage.

Bij de keuze van de externe stagebegeleider spelen de volgende criteria een rol:

- Professionele status (als Transpersoonlijk Counselor of zorgverlener/hulpverlener) in een (zelfstandige) praktijk, instelling of organisatie;
- Goede (praktische) bekwaamheid;
- Tenminste drie jaar beroepservaring;
- Geschiktheid om aankomende collega's te begeleiden.

Zoals hierboven aangegeven zal er bij aanvang, tussentijds en aan het einde van de praktijkstage een driegesprek plaatsvinden. De student organiseert zelf de inplanning van deze gesprekken.

2.3 Het zoeken naar een stageplek

Het is de bedoeling dat je zelf op zoek gaat naar een stageplek en zelf afspraken maakt met de externe stagebegeleider. Het is verstandig om tenminste drie maanden vóór aanvang van de stageperiode al activiteiten te ontplooien om een stageplek te vinden.

Samen met de stagecoördinator kom je tot een keuze voor een interne stagebegeleider; een docent van de AvG die jouw stage begeleidt namens de AvG.

Als je een stageplek op het oog hebt, neem dan in eerste instantie contact op met je stagecoördinator voor goedkeuring van de stageplaats. Toon aan waarom het door jouw gekozen stageadres voldoet aan de eerdergenoemde criteria. Na goedkeuring door de stagecoördinator kan je verder contact opnemen met de desbetreffende instelling of praktijk om de mogelijkheden voor een stage te bespreken.

Mocht het niet lukken een stageplek te vinden dan kan de stagecoördinator of de door jou aangewezen interne stagebegeleider van de AvG helpen met het zoeken naar een geschikte stageplaats.

3. Gedurende de stage

In het hiernavolgende komen allerlei zaken aan de orde die met de inhoud van de stage zelf te maken hebben. Allereerst wordt de begeleidingsstructuur in paragraaf 3.1 beschreven. De belangrijkste punten van het kennismakings-/introductiegesprek met de externe stagebegeleider komen in paragraaf 3.2. aan de orde. In paragrafen 3.3 en 3.3.1 komen de verwachtingen over en weer aan bod.

3.1 De begeleidingsstructuur

Een aantal personen is betrokken bij het leerproces in de praktijk, ieder op verschillende wijze en de één wat directer dan de ander.

De interne stagebegeleider

De interne stagebegeleider schept de randvoorwaarden voor de stage en onderhoudt de nodige functionele contacten om de stage zo goed mogelijk te ondersteunen op informatief-organisatorisch gebied. Hij/zij beoordeelt of de stageplek aan de voorwaarden voldoet. Ook ontvangt hij/zij van jou alle ingevulde stageformulieren en beoordeelt hij/zij het door jou geschreven stageverslag, waarin de stageopdrachten zijn uitgewerkt.

Je rapporteert aan de interne stagebegeleider hoe je aan het vereiste aantal stage-uren toekomt. Je licht hem/haar ook in wanneer onvoorziene problemen, die je niet zelf kunt oplossen, zich voordoen in de communicatie met de externe stagebegeleider.

De externe stagebegeleider

De externe stagebegeleider is Transpersoonlijk Counselor of zorgverlener/hulpverlener verbonden aan de praktijk of organisatie waar stage wordt gelopen. In paragraaf 2.2. is reeds beschreven welke criteria een rol spelen bij de keuze van de stagepraktijk en de externe stagebegeleider.

De leertrajectbegeleider

Parallel aan de praktijkstage volg je de leertrajectbegeleiding (LTB). Binnen deze vorm van begeleiding vindt ook de stagebegeleiding voor de groep plaats. De voorbereiding op de stage vindt in de tweede helft van het derde leerjaar plaats. De groepsbegeleiding van de daadwerkelijke stages vindt in het vierde leerjaar plaats. Binnen deze vorm van LTB leer je om systematisch en methodisch te reflecteren op je praktijkervaringen welke zijn opgedaan tijdens de praktijkstage, uiteraard voor zover het (in)direct relevantie heeft voor de (toekomstige) beroepspraktijk.

De leertrajectbegeleider zal altijd vragen naar de betekenis die bepaalde ervaringen in jouw leerproces voor jou hebben en helpt je te onderzoeken welke gedragsalternatieven en competenties je daarin mogelijk kunt ontwikkelen. LTB in de kopstudie leidt tot een proces van zelfverdieping, via een weg van reflectie op jezelf, waarbij de leertrajectbegeleider en jouw medestudenten een spiegel functie hebben (geen beoordelende rol).

3.2 Kennismakingsgesprek met de externe stagebegeleider

Een goed kennismakingsgesprek vormt de basis voor een goede samenwerking en een leerzame periode voor jou als stagiair in de praktijk.

In het kennismakingsgesprek dient aan een aantal punten aandacht te worden besteed:

- De externe stagebegeleider geeft tekst en uitleg met betrekking tot het reilen en zeilen van de praktijk of organisatie;
- Jullie bespreken de inhoud van jouw leerdoelen en de uitvoering daarvan. Waar wil je aan gaan werken? Waar heb je extra hulp bij nodig? Welke plaats wil de externe stagebegeleider daarbij innemen?
- In het gesprek wordt nader ingegaan op wederzijdse verwachtingen rondom de begeleiding. Wat verwacht de externe stagebegeleider van jou als stagiair? Hoe dien je je op te stellen? Wat zijn zaken waar de externe stagebegeleider extra op let? Wat zijn de specifieke competenties en gewoontes van de externe stagebegeleider? Wat moet je beslist niet doen?
- Omgekeerd kan je als stagiair in zo'n gesprek je verwachtingen kenbaar maken. Welke verwachtingen heb je t.a.v. de begeleiding? Waar zou je graag extra aandacht voor willen hebben?
- Er wordt relevante informatie gegeven over cliënten, met het oog op een zo goed mogelijke behandeling binnen het kader van de Transpersoonlijke Counseling.

3.3 Wederzijdse verwachtingen

In onderstaande paragraaf 3.3.1 komt aan de orde wat een externe stagebegeleider van jou mag verwachten. Wat jij op jouw beurt van de stageorganisatie/-praktijk mag verwachten komt aan bod in paragraaf 3.3.2. Om duidelijkheid te verschaffen en mogelijke teleurstellingen te voorkomen is het belangrijk deze punten bij aanvang van de stage nog eens goed met elkaar door te spreken.

3.3.1 Wat de stageorganisatie/-praktijk van jou mag verwachten

Je bent een Transpersoonlijk Counselor in opleiding, die zich oriënteert op het beroepenveld en daar stageopdrachten uitvoert. Men mag erop rekenen dat je tijdens je stage al veel beroeps- en gedragscompetenties beheerst.

Verder mag van jou worden verwacht dat je:

- een professionele werkhouding laat zien. Je conformeert je aan de geldende waarden en normen van de stageplek. Je neemt de aldaar heersende normen van omgang en fatsoen in acht. Je bent gemotiveerd, komt op tijd en houdt je aan de gemaakte afspraken;
- initiatief neemt tot gesprekken met de externe stagebegeleider; bij vragen of problemen trek je bijtijds aan de bel;
- vertrouwelijk omgaat met de informatie die onder jouw aandacht gebracht wordt;
- naast de positie van stagiair ook de rol van representant en ambassadeur van de AvG vervult. Plaatsingsmogelijkheden van toekomstige stagiairs hangen mede af van de indruk die jij maakt.

3.3.2. Wat jij van de externe stagebegeleider en stageorganisatie/-praktijk mag verwachten

Je mag van de stageorganisatie/-praktijk verwachten dat er begeleiding en faciliteiten worden geboden bij jouw leerproces en bij het uitvoeren van de stageopdrachten.

Van de externe stagebegeleider wordt verwacht dat hij/zij:

- je de mogelijkheid geeft je te oriënteren op het beroepenveld;
- jou voldoende gelegenheid biedt tot participatie op het gebied van Transpersoonlijke Counseling;
- de tijd kan en wil nemen om jou als stagiair voldoende aandacht te geven en voldoende voor jou beschikbaar te zijn voor vragen. Let wel: het initiatief komt doorgaans van jou. Houd hierbij rekening met de schaarse tijd van je externe stagebegeleider. Bereid deze gesprekken daarom goed voor.
- naast de AvG medeverantwoordelijk is voor een goed verloop van jouw individuele leerroute;
- met jou overlegt over de inhoud van de leerdoelen en de uitvoering daarvan;
- je activiteiten laat verrichten die passen binnen de stagedoelstelling. De externe stagebegeleider laat jou op zijn/haar aanwijzingen werken;
- jou de tijd en medewerking verleent om de stageopdrachten te kunnen volbrengen;
- jou toestaat om fouten te maken. Jouw verantwoordelijkheid is het uiteraard om er vervolgens ook van te leren.
- ingeval van problemen in overleg treedt met jou, zo nodig ook met de interne stagebegeleider;
- aan het einde van de stage een evaluatieformulier invult m.b.t. jouw functioneren tijdens de stage en een beoordeling geeft. Uiteraard wordt van de externe stagebegeleider verwacht dat hij/zij ook tussentijds feedback aan jou geeft.

4. Stageopdrachten

Aan elke stage zijn stageopdrachten verbonden.

Hieronder komen achtereenvolgens aan de orde: het opstellen van het stagewerkplan (par. 4.1), het formuleren van de leerdoelen (par. 4.1.1), de stageopdracht sta voor stap (par. 4.2), het schrijven van het stageverslag (par. 4.3) en de richtlijnen daarvoor (par. 4.4).

4.1. Stagewerkplan opstellen

Voor de start van je stage stel je een stagewerkplan op. Dit stagewerkplan bestaat uit twee delen. Ten eerste beschrijf je m.b.t. je competenties zo concreet mogelijk de startsituatie: welke kennis en werkervaring heb je al? Wat beheers je en gaat al goed? Benoem dit zo concreet mogelijk.

Ten tweede omschrijf je je leerdoelen: je gaat in op de vraag wat je aan het einde van de stage bereikt wil hebben. Doe dat zo concreet mogelijk volgens de SMART-methode (zie hieronder). Houd hierbij rekening met de algemene doelstelling van de stage. Gebruik voor het formuleren van jouw leerdoelen het Formulier Stageleerdoelen (blz. 23).

Het stagewerkplan leg je eerst voor aan je interne stagebegeleider, die het toetst op haalbaarheid en formulering van je leerdoelen. Na goedkeuring stuur je jouw stageplan vóór het kennismakingsgesprek naar je externe stagebegeleider toe ter bespreking en goedkeuring. Het stagewerkplan dient dus door de externe en interne stagebegeleiders te zijn goedgekeurd. Als dit gedaan is, dan wordt het formulier Stageovereenkomst (blz. 22) en het formulier Leerdoelen (blz. 23) door de interne en de externe begeleider ondertekend.

4.1.1 Leerdoelen formuleren

In een stage zijn er in de regel meerdere leerdoelen waaraan je kunt werken. Een leerdoel beschrijft zo exact mogelijk wat je wilt bereiken, binnen een vooraf vastgestelde tijd. Bovendien moet het leerdoel zowel haalbaar en acceptabel, als meetbaar zijn. Om aan al deze criteria te voldoen, wordt bij het opstellen van leerdoelen vaak gebruik gemaakt van SMART-criteria. Deze criteria vormen een eenvoudige checklijst waarmee je nagaat of een leerdoel aan alle eisen voldoet.

SMART staat voor:

- Specifiek
- Meetbaar
- Acceptabel
- Realistisch
- Tijdgebonden

Specifiek

Beschrijf het leerdoel als een vaardigheid. Het woordje 'kan' gebruiken in je zin, helpt hier meestal bij.

Een leerdoel kan dus beginnen met: 'Ik kan ...'

Voorbeelden:

Aan het eind van mijn stage kan ik:

1. zelfstandig een ... uitvoeren.
2. een ... opstellen.

3. voor de cliënt de meest geschikte ... selecteren.
4. een anamnese afnemen.
4. een ... schrijven.
6. een advies geven n.a.v. ...
7. het resultaat van ... uitleggen aan ...

Stel doelen op. Neem als richtlijn minimaal vier en maximaal zes doelen. Zorg er voor dat je een doel hebt bij elke stageactiviteit die je gaat uitvoeren.

Formuleer verschillende typen doelen (organisatorische, inhoudelijke en persoonlijke leerdoelen).

Meetbaar

Als een doel niet meetbaar is, weet je nooit wanneer het behaald is. Je kunt verbeteringen beschrijven in termen van gedrag. Wat zie je gebeuren? Met name zichtbaar gedrag is gemakkelijk meetbaar. Hoewel het mogelijk is om gedachten te meten, is gedrag meten veel gemakkelijker.

Acceptabel

Wordt het leerdoel gesteund door de omgeving? Je hoeft niet altijd de acceptatie van anderen te hebben, maar dat maakt de kans op succes wel groter.

Realistisch

Is je leerdoel haalbaar? Therapeuten in opleiding kiezen vaak grote doelen die een significante verbetering of verandering moeten bewerkstelligen. In de praktijk blijkt dat het vaak beter werkt als je kleine haalbare doelen kiest die je gemakkelijk kunt behalen. Na het behalen van zo'n doel kan altijd gekeken worden wat een volgend doel kan zijn. De stagebegeleider kan bij zo'n vervolgoel met jou bespreken of je denkt dat je dat zelfstandig kan realiseren of dat het een onderdeel moet zijn van verdere stagebegeleiding op dat punt. Je blijft op die manier zoveel mogelijk zelf verantwoordelijk voor verbetering en voor jouw verdere ontwikkeling m.b.t. de beroepscompetenties.

Tijdgebonden

Hoe lang denk je nodig te hebben om het leerdoel te bereiken? Een einddatum kiezen voor wanneer het doel bereikt moet zijn, vormt een stok achter de deur. Doelen die geen einddatum kennen, hoeven immers nooit behaald te worden. De einddatum vormt vooral een evaluatiemoment. In de stage kunnen zowel korte- als lange termijn leerdoelen worden opgesteld.

4.2. Stageopdracht stap voor stap

1. Zoek in overleg met je stagebegeleider cliënten/doelgroepen uit voor de stage-opdracht. Kies die personen/doelgroepen uit waarbij verschillende vaardigheden van de Transpersoonlijk Counselor aan de orde kunnen komen.
2. Introduceer jezelf bij deze cliënten/ doelgroepen en maak alle contactmomenten mee. Maak afspraken met je externe stagebegeleider over de driegesprekken.
3. Maak uitvoerig aantekeningen tijdens verschillende contactmomenten in de stage.
4. Geef een beschrijving van jouw waarnemingen en hoe de contactmomenten verlopen. Hoe verliep het afstemmen op de ervaringen van de ander of van anderen? Welke vaardigheden heb je hierbij gebruikt? In hoeverre heb je jouw kennis van en inzicht in specifieke theorieën en methoden van de Transpersoonlijke Counseling kunnen inzetten om onder andere op basis hiervan mensen te begeleiden in hun ontwikkelingsproces?

5. Evalueer met de betreffende cliënten/doelgroepen hun ervaringen m.b.t. jouw begeleiding en het effect ervan. Welke gevolgen heeft het voor hun zingeving of (transpersoonlijke) duiding van de eigen levensweg en de verdieping van de relaties met anderen?
Geef hiervan schriftelijk verslag.

4.3. Het schrijven van het stageverslag

Aan het einde van de stageperiode schrijf je een stageverslag. In dat verslag worden de stageopdrachten nader uitgewerkt en beschreven.

- Beschrijf allereerst de stagepraktijk of -organisatie en haar visie. Deze stageopdracht is bedoeld om een globaal inzicht te krijgen in de praktijk of organisatie waar je stage loopt en vanuit welke visie er wordt gewerkt.

- In het verslag is ten tweede een evaluatie opgenomen naar aanleiding van de door jou geformuleerde leerdoelen. Op basis van een zelfevaluatie maak je de balans op van je competentiegroei en verworven kennis en vaardigheden. Je reflecteert aan de hand van je leerdoelen op je werkzaamheden tijdens je stage en je ontwikkeling daarin.

De volgende vragen komen daarbij aan de orde:

- Hoe heb je de stageperiode ervaren? Kwamen je verwachtingen overeen met je ervaringen? Viel het mee of juist tegen? Wat kwam bij jou positief over?
- Wat vond je moeilijk? Wat ging je makkelijk af? Ben je iets uit de weg gegaan? Waarin heb je daarentegen juist een uitdaging gezocht? Waarbij heb je ondersteuning gevraagd van je externe stagebegeleider en waarom?
- Wat heb je precies geleerd? Maak hierbij onderscheid tussen beroepscompetenties en gedragscompetenties.
- Geef aan wat je, terugkijkend, anders had willen of moeten doen en hoe.
- Wat heeft jouw stage bijgedragen aan het beeld dat je nu hebt over jouw ontwikkelingsmogelijkheden en ontwikkelingsdoelen?

Evalueer elk leerdoel door te beschrijven hoe je aan dit leerdoel hebt gewerkt en hoe je je ontwikkeld hebt. Geef hierbij ook aan welke feedback je gehad hebt, of je je hierin herkent en wat je ermee gedaan hebt. Maak duidelijk wat je sterke punten zijn en waar nog uitdagingen voor je liggen.

4.4 Richtlijnen voor het schrijven van het stageverslag en verdere afwikkeling.

1. Begin met een titelblad met daarop naam van de school, de opleiding, het stageonderdeel, je naam en de datum.
2. Maak een inhoudsopgave met hoofdstukken, paragrafen en bladzijden.
3. Schrijf een voorwoord en een inleiding.
In welk kader heb je dit verslag gemaakt? Wat hoop je te leren, wat zijn je verwachtingen?
4. Doe verslag naar aanleiding van de stageopdrachten.
Begin ieder nieuw hoofdstuk of iedere stageopdracht op een nieuwe bladzijde. Als je het over een cliënt hebt, gebruik je nooit de eigen naam van deze cliënt in verband met de wet op de privacy.

5. Geef in een apart hoofdstuk een nabeschuiving op de stage en evalueer per leerdoel (zie ook hierboven).
6. Schrijf helder en zonder taalfouten. Gebruik schrijftaal, geen spreektaal.

NB: Zorg ervoor dat je je stageverslag af hebt voor het afrondende gesprek, dat is het laatste driegesprek tussen jou en de interne en externe stagebegeleiders.

5. De beoordeling van de stage

5.1 De eindevaluatie en eindbeoordeling

De interne stagebegeleider van de AvG bepaalt de eindbeoordeling op grond van:

- Het door jouw externe stagebegeleider ingevulde evaluatieformulier, waarin ook een beoordeling is gegeven.
- Het door jou geschreven stageverslag, met daarin de uitwerking van de stageopdrachten en een evaluatie van de leerdoelen.

Beide beoordelingen dienen tenminste een voldoende te zijn.

5.2 Herkansing

Als er sprake is van een onvoldoende, heb je recht op herkansing. De aard van de herkansing wordt bepaald door de interne stagebegeleider van de AvG. De herkansing kan bestaan uit:

- Het opnieuw doen van een stage;
- Het verlengen van de stageperiode;
- Het opnieuw schrijven van een stageverslag;
- Het uitvoeren van een speciaal geformuleerde opdracht, toegespitst op de aard van de onvoldoende;
- Een combinatie van bovenstaande mogelijkheden.

6. Overige informatie

6.1 Het afbreken van een stage

Het kan voorkomen dat een stage niet bevredigend verloopt, hetzij voor jezelf, hetzij voor de stageorganisatie. Wanneer er na overleg tussen de externe stagebegeleider, de interne stagebegeleider en jouzelf geen uitzicht is op verbetering, kan besloten worden de stage af te breken.

Het afbreken van een stage heeft consequenties. Afhankelijk van het leerrendement kan besloten worden dat de stage-uren in zijn geheel overgedaan worden, of dat er een deel van de al gewerkte uren meegenomen kan worden naar een nieuwe stage. Dit is ter beoordeling van de interne stagebegeleider. Je bent zelf verantwoordelijk voor het vinden van een nieuwe stageplek.

6.2 Ziekte of verzuim tijdens de stage

Bij eventueel verzuim (bijvoorbeeld door ziekte) stel je de praktijkorganisatie tijdig op de hoogte. Wanneer je niet op de stageplek kan zijn, geef je dit zo snel mogelijk aan. Ben je ziek en blijkt dat je die dag niet naar je stage kunt komen, dan bel je (wanneer dat in redelijkheid mogelijk is) vóór aanvang van je stagedag naar je externe stagebegeleider. Het is belangrijk dat je dit zo vroeg mogelijk doet, want er wordt op je gerekend op je stageplek.

Wanneer het verzuim langer dan twee weken duurt of als er sprake is van herhaaldelijk verzuim maak je met de praktijkorganisatie afspraken over een oplossing hiervoor. Je informeert je interne stagebegeleider over de gemaakte afspraken. Aan het eind van de stageperiode dien je het vastgestelde aantal uren stage te hebben gelopen.

6.3 Vakantie

De stagiair kan in overleg met de stage-organisatie vakantie of vrije dagen opnemen. Hier geldt vanzelfsprekend dat de stagiair het aantal verplichte stage-uren daadwerkelijk dient te hebben gelopen.

6.4 Klachten en problemen

Als de stagiair problemen heeft in relatie tot de externe stagebegeleider en het lukt niet om daar met de betrokkene uit te komen, kan de stagiair zich wenden tot de interne stagebegeleider voor bemiddeling of nadere actie. De interne stagebegeleider treedt indien gewenst in overleg met de stagecoördinator .

BIJLAGEN

Bijlage 1 Stageformulieren

- Stageovereenkomst
- Formulier stageleerdoelen
- Registratieformulier stage-uren
- Evaluatieformulier stage

Stageovereenkomst

Academie voor Geesteswetenschappen (AvG)

Leslocatie: Gerrit Rietveld College, Eykmanlaan 1200, 3571 KH Utrecht

Postadres: Hengeveldstraat 29, 3572 KH Utrecht

Opleiding: kopstudie Transpersoonlijk Counselor

1. Betrokkenen bij deze overeenkomst:

Stagiair(e):

Adres:

Postcode en woonplaats:

Telefoon:

E-mail:

Stage-instelling/praktijk:

Externe stagebegeleider:

Adres:

Postcode en plaats:

Telefoon:

E-mail:

Interne stagebegeleider AvG:

Telefoon:

E-mail:

2. Stageperiode:

3. Aantal stage-uren:

4. Opleidingsinstituut, stagiair(e) en stagebegeleider zullen vertrouwelijke gegevens die hen wederzijds ter kennis komen vertrouwelijk behandelen.

5. De stagiair(e) verricht activiteiten die passen binnen de algemene stageleerdoelen.

6. Interne en externe stagebegeleider en stagiair(e) zullen in geval van problemen met elkaar in overleg treden.

7. De overeenkomst eindigt:

a) bij onder punt 2 genoemde einddatum;

b) op elk gewenst moment, na overleg en na goedvinden van de interne stagebegeleider.

8. Wijzigingen en/of aanvullende bepalingen dienen door alle partijen te worden goedgekeurd en schriftelijk te worden vastgelegd.

Aldus overeengekomen:

Plaats: _____ Datum: _____

Handtekening externe stagebegeleider : _____

Handtekening stagiair(e) : _____

Handtekening interne stagebegeleider AvG : _____

FORMULIER STAGELEERDOELEN (bij aanvang stage)

Academie voor Geesteswetenschappen (AvG)

Leslocatie: Gerrit Rietveld College, Eykmanlaan 1200, 3571 KH Utrecht

Postadres: Hengeveldstraat 29, 3572 KH Utrecht

Opleiding: kopstudie Transpersoonlijk Counselor

Stagiair(e):

Stage-instelling/praktijk:

Externe stagebegeleider

Interne stagebegeleider AvG:

Stageperiode:

Geef hieronder aan wat je gedurende de stage wilt leren en waar je graag begeleiding bij wilt krijgen.

Mijn leerdoelen voor de komende stage zijn:

1

.....

2

.....

3

.....

4

.....

5

.....

Goedkeuring externe stagebegeleider

.....

Datum:

Goedkeuring interne stagebegeleider AvG

.....

Datum:

EVALUATIEFORMULIER STAGE

Academie voor Geesteswetenschappen (AvG)

Leslocatie: Gerrit Rietveld College, Eykmanlaan 1200, 3571 KH Utrecht

Postadres: Hengeveldstraat 29, 3572 KH Utrecht

Opleiding: kopstudie Transpersoonlijk Counselor

Stagiair(e):

Stage-instelling/praktijk:

Externe stagebegeleider:

Stageperiode:

1 Hoe is het overleg geweest over de inhoud van de leerdoelen en de uitvoering daarvan?

.....
.....

2 In hoeverre heeft de stagiair(e) zich een professionele beroepshouding eigen gemaakt? Waar dient verder aan gewerkt te worden?

.....
.....

3 Hoe beoordeelt u de kwaliteit van het handelen, de kennis en het inzicht van de stagiair(e) in algemene zin m.b.t. de beroepspraktijk? Aan welke punten zou nog gewerkt moeten worden?

.....
.....

4 Hoe beoordeelt u de samenwerking met de stagiair(e)?

.....
.....

5 Overige opmerkingen:

.....
.....

Beoordeling door externe stagebegeleider:

Onvoldoende / voldoende / ruim voldoende / goed / zeer goed

(s.v.p. omcirkelen wat van toepassing is)

Plaats:

Datum:

Handtekening externe stagebegeleider:

Handtekening stagiair(e):

Bijlage 2

De kopstudie Transpersoonlijk Counselor

- Inleiding
- Wat is Transpersoonlijke Psychologie?
- Kopstudie Transpersoonlijk Counselor
- Kennis en vaardigheden van de Transpersoonlijk Counselor
- Beroepsperspectief Transpersoonlijk Counselor
- Competentieprofiel Transpersoonlijk Counselor
- Eindtermen en leerdoelen

De kopstudie Transpersoonlijk Counselor

Inleiding

In deze bijlage wordt de nodige informatie gegeven over de kopstudie Transpersoonlijk Counselor. Informatie over deze opleiding kun je ook vinden op de website van de AvG.

De studenten van de kopstudie Transpersoonlijke Counseling hebben een tweejarige basisopleiding Transpersoonlijk en Energetisch Werken (TEW) op HBO-niveau gevolgd. Na deze basisopleiding kunnen studenten kiezen voor een tweejarige beroepsopleiding Energetisch Therapeut of een tweejarige beroepsopleiding Transpersoonlijk Counselor. Hieronder wordt verder ingegaan op de kopstudie Transpersoonlijk Counselor (TC).

Wat is Transpersoonlijke Psychologie?

Transpersoonlijke Psychologie is het onderzoeken van ervaringen van verbondenheid en verwevenheid tussen personen, tussen mens en natuur en tussen mens en kosmos. Jungiaanse psychologie, dieptepsychologie, psychosynthese en logotherapie zijn hierbinnen invloedrijke stromingen. De Transpersoonlijk Counselor heeft kennis van en inzicht in deze specifieke theorieën en methoden en heeft geleerd o.a. op basis hiervan anderen te begeleiden in hun proces.

De Transpersoonlijke Psychologie is een benadering van het menselijk bewustzijn waarin onderzoek wordt gedaan naar de transcendente en spirituele dimensies van de menselijke psyche. In de kopstudie Transpersoonlijk Counselor leert de student de bevindingen van de Transpersoonlijke Psychologie in te zetten in counselingssituaties.

Onderzoek vanuit de Transpersoonlijke Psychologie spitst zich toe op ervaringen waarin de identiteitsbeleving van iemand verder gaat dan zijn of haar individualiteit – ervaringen die het individu overstijgen doordat ze ook bredere aspecten van het leven, de psyche of de kosmos kunnen omvatten.

De inhoud en eigenschappen van dergelijke ervaringen lijken soms niet te verenigen met een 'normaal' wetenschappelijk wereldbeeld (vandaar aanduidingen als 'Exceptional Human Experiences' of 'buitengewone menselijke ervaringen'). Het betreft vaak ervaringen die samenhangen met veranderde bewustzijnstoestanden ('Altered States of Consciousness'), zoals dromen, meditatie, trance, hypnose of bijna-dood-ervaringen.

Deze ervaringen komen in alle tijden en culturen voor bij geestelijk gezonde mensen, die een spiritueel ontwikkelingsproces (*spiritual emergence*) of spirituele crisis (*spiritual emergency*) kunnen doormaken, maar ook in pathologische situaties of bij een spirituele crisis. Traditioneel worden dergelijke ervaringen vaak verbonden met religie en spiritualiteit, maar ze hebben ook gevolgen voor de zingeving of duiding van de eigen levensweg en de verdieping van de relaties met anderen. Meer dan de helft van de bevolking van westerse landen meldt dergelijke ervaringen en ongeveer één kwart geeft aan dat men vragen op dit gebied heeft.

Kopstudie Transpersoonlijk Counselor

Studenten die na de tweejarige basisopleiding TEW kiezen voor de kopstudie Transpersoonlijk Counselor gaan zich meer verdiepen in de theoretische achtergronden van buitengewone

waarnemingen, bijna-doodervaringen, mystieke ervaringen en allerlei andere grenservaringen. Ze bestuderen de wereldbeschouwingen en de paradigma's die hiermee samenhangen. Ze leren ook hoe ze anderen die hier niet goed raad mee weten, kunnen ondersteunen bij hun hulpvraag. De zich specialiserende TC-studenten leren mensen met dergelijke ervaringen en visies te begeleiden in hun ontwikkelingsproces. Er is veel aandacht voor spirituele zelfkennis, uitwisseling van ervaringen, therapeutische gespreksvoering en persoonlijke supervisie.

Studenten volgen een wekelijks programma met hoor- en werkcolleges op vakgebieden die voor de studie belangrijk zijn. Elke module bestaat uit vijf lessen en wordt afgesloten door middel van een tentamen, een presentatie, een zelfreflectie of andere toets-vorm. Binnen het laatste jaar loopt men stage en schrijft men een scriptie ter voorbereiding op het beroep van Transpersoonlijk Counselor.

Beroepsvoorbereidende vakken:

Leertrajectbegeleiding en intervisie

In de leertrajectbegeleiding leer je de eigen ontwikkeling te sturen om een beroepsidentiteit te ontwikkelen als Transpersoonlijk Counselor. Methodisch stilstaan bij de eigen praktijk draagt bij tot jouw ontwikkeling als professional: je brengt jouw eigen praktijkervaring in en leert op basis van eigen reflectie en de feedback van anderen op het vlak van denken, voelen en handelen.

Stage

In het vierde jaar loop je een uitgebreide stage om kennis te maken met verschillende handelingsgebieden van het werkveld om het geleerde in praktijk te brengen.

Scriptie en onderzoek

In de eindscriptie laat je zien dat je zelfstandig een literatuuronderzoek of (beperkt) empirisch onderzoek kunt uitvoeren en daarvan een samenhangend verslag kunt schrijven.

Een empirisch onderzoek richt zich op wat we buiten de literatuur kunnen waarnemen. Je onderzoekt bijvoorbeeld hoe mensen zich werkelijk gedragen, al of niet onder specifieke condities. Of je registreert hun directe reacties op vragen die je mondeling of schriftelijk stelt.

Een andere mogelijkheid is om het stageverslag op bepaalde wijze te verwerken in een scriptie. Je kunt daarbij al reflecterend op jouw eigen praktijkervaringen onderzoeken hoe jouw eigen beroepsidentiteit vorm kan krijgen en verder uit kan groeien. Ervaringsmateriaal kan worden verbonden met de theoretische inzichten die je hebt verworven in de opleiding en in literatuurstudie.

Tevens is het mogelijk om op basis van beschikbare informatie en de ervaringen die er zijn m.b.t. het domein van de Transpersoonlijke Psychologie een thema of onderwerp nader uit te werken en hierover een scriptie te schrijven.

Kennis en vaardigheden van de Transpersoonlijk Counselor

De Transpersoonlijk Counselor:

- begeleidt mensen bij het begrijpen, verwerken en integreren van spirituele of buitengewone ervaringen.
- heeft daartoe kennis en vaardigheden ontwikkeld op gebieden als Transpersoonlijke psychologie, dieptepsychologie, logotherapie, psychosynthese en parapsychologie.

- beschikt over de voor hulpverleners op dit gebied noodzakelijke Algemene Basiskennis (ABK: gezondheidsrecht, structuur van de gezondheidszorg) en Psychosociale Basiskennis (PsBK: psychologie en sociologie).

Het vertrekpunt van de Transpersoonlijk Counselor ligt in reguliere methoden en niet in bepaalde levensbeschouwelijke of religieuze overtuigingen. Daarnaast is de Transpersoonlijk Counselor in staat complementaire methodieken te gebruiken (zoals introspectie en fenomenologie). Naast de voor hulpverleners noodzakelijke reguliere gespreksvaardigheden, wordt in de opleiding ook aandacht besteed aan de persoonlijke afstemming en gronding, aspecten die belangrijk zijn bij counseling in dit bijzondere gebied.

In de opleiding wordt gewerkt aan het ontwikkelen van een open houding ten aanzien van bijzondere ervaringen, zonder deze op voorhand te willen reduceren tot iets dat al bekend is. Een kennismaking met meerdere ziens- en denkwijzen (paradigma's) en het werken hiermee vergroten de mogelijkheden om betekenis te geven aan ervaringen die in onze huidige cultuur vaak niet begrepen worden.

Bovendien heeft het implicaties voor het zelfbeeld van de student, waarbij zij/hij leert zichzelf niet als een 'gegeven' te zien maar waarin zij/hij de eigen zelfontplooiing als een creatief proces kan vormgeven. Het zich afstemmen op de bijzondere ervaringen van de ander vraagt immers ook om een verdieping van iemands eigen wijze van ervaren.

Beroepsperspectief Transpersoonlijk Counselor

Door hun brede kennis en vaardigheden zijn Transpersoonlijk Counselors werkzaam op diverse plekken. Afhankelijk van eerder gevolgde opleidingen en werkervaringen zijn zij werkzaam in instellingen van de (complementaire) geestelijke gezondheidszorg, voeren een zelfstandige praktijk als Transpersoonlijk Counselor of werken zij bijvoorbeeld op het gebied van crisisinterventie binnen een organisatie.

Competentieprofiel Transpersoonlijk Counselor

Om je optimaal voor te bereiden op de beroepspraktijk is de kopstudie Transpersoonlijk Counselor van de AvG gericht op competentiegericht onderwijs. Voor de opleiding is het competentieprofiel het uitgangspunt voor het lesprogramma, waarbij dit profiel opgesteld wordt op basis van het bestaande beroepsprofiel. Het competentieprofiel geeft aan over welke kennis, inzicht, vaardigheden en houding je beschikt na het succesvol afronden van de opleiding.

Belangrijke competenties van de Transpersoonlijk Counselor zijn:

1. Empathisch vermogen: een oprechte openheid voor de cliënt en het beschikken over invoelingsvermogen.
2. Kennis en vaardigheden op gebieden als Transpersoonlijke psychologie, dieptepsychologie, logotherapie, psychosynthese en parapsychologie.
3. In staat zijn mensen te begeleiden bij het begrijpen, verwerken en integreren van spirituele of buitengewone ervaringen. Hen ondersteunen in de confrontatie met levensvragen en zingevingsvragen, persoonlijke crises die hiermee gepaard kunnen gaan en het begeleiden van de persoonlijke ontwikkeling van de cliënt.
4. In staat zijn om te reflecteren op spirituele en ethische thema's die zich in het persoonlijk

- leven en binnen organisaties voordoen.
5. Bereid zijn om je als counselor persoonlijk te blijven ontwikkelen, de eigen spiritualiteit te onderzoeken en doorleven, om van daaruit het werk te verrichten. Als Transpersoonlijk Counselor ben je je eigen instrument in het werken met cliënten.
 6. Psychosociale Basiskennis (PsBK): de Transpersoonlijk Counselor kan zo nodig adequaat ingaan op psychosociale problematiek en deze tijdig onderkennen, om zo nodig te verwijzen in het geval psychische problemen andere behandeling vereisen.
 7. Algemene Basiskennis (ABK): kennis over de organisatie van de gezondheidszorg in Nederland, over wetgeving en gezondheidsethiek (ethische gedragscodes, praktijkrichtlijnen).

Eindtermen en leerdoelen

Afgestudeerden aan de tweejarige basisopleiding TEW gevolgd door de tweejarige kopstudie Transpersoonlijk Counselor beschikken over de volgende deskundigheid en vaardigheden:

- Gefundeerd begrip voor verschillende waarnemingsniveaus en ervaringen, mede gebaseerd op kennis van psychologische, filosofische, sociaalwetenschappelijke en cultuurhistorische benaderingen van dit gegeven;
- Vermogen om spirituele of buitengewone waarnemingen rationeel in een zodanige context te plaatsen, dat er zowel verdieping als relativering kan plaatsvinden waar dat nodig en wenselijk is;
- Empathisch vermogen, kennis en vaardigheid om cliënten zinvol te begeleiden bij bijzondere ervaringen, hen te ondersteunen in de confrontatie met levensvragen, vragen rondom zingeving en persoonlijke crises die hiermee gepaard kunnen gaan;
- Kennis van gangbare gesprekstechnieken uit de psychische hulpverlening en het kunnen toepassen van deze technieken;
- Kennis van de organisatie en differentiatie van psychiatrische, psychische en psychosociale hulpverlening in Nederland en het vermogen om hierin als Transpersoonlijk Counselor een positie te verwerven en uit te oefenen;
- Kennis van de diverse inhoudelijke en juridische competenties in het zorgsysteem en de financieringsvormen die voor psychiatrische, psychische en psychosociale hulpverlening relevant zijn;
- Kennis van juridische aspecten die van belang zijn bij het aangaan van een hulpverleningsrelatie en inzicht in de juridisch-ethische vereisten bij deze vorm van mentale begeleiding en de dilemma's die zich daarbij kunnen voordoen.